

**ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ТАРАЗ УНИВЕРСИТЕТІ**

«БЕКІТЕМІН»

Шерхан Мұртаза атындағы
Халықаралық Тараз

университетінің ректоры,
п.ғ.д., профессор

М.Сарыбсков

«08» қыркүйек 2025 ж.

**Студенттерге арналған еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау
бойынша нұсқаулық ережелері
СМЖЕ 1-2-2-6-2023**

Қызмет бабында пайдаланылатын басылым

Тараз, 2025 ж.

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз Университеті	СМЖЕ 1-2-2-6-2025
	Студенттерге арналған еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулық ережелері	СМЖ«Инфрақұрылымдық басқару» ҮК ҚҮ 11-2023

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 Әзірлегендер:**
- Әкімшілік-шаруашылық жұмыстар басқармасының басшысы С.М. Утешбаев
 - Еңбек қауіпсіздігі және Еңбекті қорғау инспекторы Ұ.С. Сәрсенбек
- 2 Келісілді:**
- Персоналды басқару және құжат айналымы бақармасының басшысы К.М. Сихаева
 - Заң басқармасының басшысы Е.Е. Матжанов
 - Сапа, аккредиттеу және рейтинг басқармасының басшысы Б.К. Жундибаева

Университет Ректорының 05.09.2025 ж. №01/001 өкімімен бекітілді және іске енгізілді.

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз Университеті	СМЖЕ 1-2-2-6-2025
	Студенттерге арналған еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулық ережелері	СМЖ«Инфрақұрылымдық басқару» ҮК ҚҮ 11-2023

МАЗМҰНЫ

№		беті
1.	Жалпы ережелер.....	4
2.	Сабақ басталар алдындағы еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау талаптары.....	5
3.	Сабақ уақыты кезіндегі еңбек қауіпсіздігі еңбекті қорғау талаптары.....	5
4.	Сабақ уақыты аяқталғаннан кейінгі еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау талаптары.....	5
5.	Авариялық жағдайлардағы еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау талаптары.....	5
6.	Студенттерге нұсқау беруді тіркеу журналы.....	7
7.	Келісу парағы.....	8
8.	Танысу парағы.....	9
9.	Тарату парағы.....	10
10.	Өзгерістер енгізу парағы.....	11

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз Университеті	СМЖЕ 1-2-2-6-2025
	Студенттерге арналған еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулық ережелері	СМЖ«Инфрақұрылымдық басқару» ҮК ҚҮ 11-2023

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1 Осы қауіпсіздік қағидалары Тараз қаласындағы Ш.Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз университетінің барлық студенттеріне қолданылады.

1.2 Университетке түсу кезінде барлық студенттер медициналық тексеруден өтуі керек (ф-086 анықтамасын ұсыну),

1.3 Әр оқу жылының басында әр топта барлық студенттермен кураторлар, оқытушылар оқу қауіпсіздігі, университетте болу бойынша нұсқаулық өткізеді.

1.4 Университетте болған кезде студенттер мінез-құлық ережелерін, оқу сабақтарының кестелерін, белгіленген еңбек және демалыс режимін (дәрістер, үзілістер кезінде) сақтауы керек.

1.5 Университет аумағында:

1.5.1 Аудиториялар мен дәліздерде тазалық пен тәртіпті сақтау.

1.5.2 Жазбаша және ауызша сөйлеу мәдениетін сақтау.

1.6 Студенттерге тыйым салынады:

1.6.1 Үй-жайларда (аудиторияларда, дәліздерде, дәретханаларда) және университет аумағында темекі шегу.

1.6.2 Алкогольді ішімдіктерді, уытты және есірткіге мас болу құралдарын қолданбаңыз.

1.6.3 Газ, пневматикалық, суық (кескіш, өткір) және атыс қаруын алып жүру, құмар ойындар (карталар және т.б.) жоламаңыз.

1.7 Өмір мен денсаулыққа әсер ететін қауіпті және зиянды факторлар:

1.7.1 Табиғи жарықтың болмауы немесе болмауы.

1.7.2 Суық мезгілде-халықтың көп жиналуына байланысты вирустық инфекциялар.

1.7.3 Жүйке-психикалық шамадан тыс жүктеме (психикалық шамадан тыс жүктеме, эмоционалды шамадан тыс жүктеме).

1.8 Жазатайым оқиғаларды болдырмау үшін келесі қауіпсіздік талаптарын сақтау қажет:

1.8.1 Жүгірмеңіз.

1.8.2 Баспалдақтарда және аудиториядан шыққанда көп жиналмаңыз.

1.8.3 Терезелерге көтерілмеңіз.

1.8.4 Терезелерді ашқанда, компьютерлерді, электр розеткаларын және т. б. пайдаланған кезде сақ болыңыз.

1.9 Университетте және оған іргелес аумақта тазалық пен тәртіпті сақтау қажет (қоқыс жәшіктерге тасталады). Студенттер жеке гигиена ережелерін сақтауы керек (сыртқы түрі).

1.10 Университетте өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау қажет. Әкімшіліктің барлық талаптарын орындаңыз. Әр қабатта өрт болған жағдайда эвакуациялау жоспарымен танысыңыз.

1.11 Жазатайым оқиға кезінде жәбірленуші немесе жазатайым оқиғаның куәгері оқытушыға немесе университет әкімшілігіне хабарлайды.

1.12 Егер "ұмытылған" заттар табылса, университет әкімшілігіне хабарлаңыз.

1.13 Қауіпсіздік нұсқаулығын орындамаған немесе бұзған студенттер жауапкершілікке тартылады және барлық студенттермен қауіпсіздік туралы нұсқаулық өткізіледі.

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз Университеті	СМЖЕ 1-2-2-6-2025
	Студенттерге арналған еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулық ережелері	СМЖ«Инфрақұрылымдық басқару» ҮК ҚҮ 11-2023

2. САБАҚ БАСТАЛАР АЛДЫНДАЫ ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ТАЛАПТАРЫ

2.1 Сабақты бастамас бұрын студенттер сабақ кестесіне сәйкес аудиторияда орын алуы керек, кестелерде дәрісті сәтті игеру үшін қажетті заттар ғана болуы керек (дәптер, қалам, қарындаш, сызғыш, оқулықтар және т.б.).

2.2 Жарақаттануды болдырмау үшін орындықтарда тербелмеңіз.

2.3 Терезелерді, ашқан кезде сақтық шараларын сақтаңыз. Терезеден құлап кетпеу үшін, сондай-ақ сынған әйнектің сынықтарынан жарақат алмау үшін терезе төсеніштеріне тұрмаңыз. Қараңғы маусымда аудиторияларда жарықтандыру қосулы болуы керек.

3. САБАҚ УАҚЫТЫ КЕЗІНДЕГІ ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ТАЛАПТАРЫ

3.1. Аудиториядағы сабақтар кезінде студенттер өз орындарында болуы керек. Аудиторияға жүгіруге жол берілмейді.

3.2 Сабақ барысында оқу процесіне қатысы жоқ бөгде істермен айналыспау, сөйлеспеу, тамақ ішпеу.

3.3 Компьютерлік аудиторияларда жұмыс істеу кезінде мұғалімнің барлық талаптарын орындау, қауіпсіздік ережелерін сақтау қажет. Аудиторияларда оқытушының қажеттілігінсіз және рұқсатынсыз розеткаларды пайдаланбаңыз. Зақымдалған розеткаларды пайдаланбаңыз.

3.4 Есту қабілеті айтарлықтай төмендеген студенттерге бірінші және екінші үстелдерде жұмыс орны беріледі. Көру өткірлігі төмен студенттерге алғашқы үстелдердегі терезеге жақынырақ орын беріледі. Ревматикалық аурулары бар, жеке стенокардияға бейім және жоғарғы тыныс жолдарының жедел қабынуы бар студенттерге жұмыс орындары терезеден алыстатылады.

4. САБАҚ АЯҚТАЛҒАННАН KEЙІНГІ ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ТАЛАПТАРЫ

4.1 Демонстрациялық электр құрылғыларын өшіріңіз.

4.2 Терезелерді, фрамугаларды жауып, аудиториядағы шамдарды өшіріңіз.

4.3 Жарақат алу қаупін тудырмас үшін аудиториядан тыныш кету керек.

5. АВАРИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙЛАРДАҒЫ ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ТАЛАПТАРЫ

5.1 Егер сіз өзіңізді нашар сезінсеңіз, студент бұл туралы мұғалімге хабарлауы керек.

5.2 Өрт болған жағдайда студенттер сабақты дереу тоқтатуы, электр құралдарын өшіруі, терезелерді, есіктерді жабуы, өрт командасын шақыруы, жұмыс басшысына хабарлауы және эвакуациялау жоспарына сәйкес қолдағы жеке қорғаныс құралдарын (суға малынған орамал, шарф және т.б.) қолдана отырып, отырған аудиториядан шығуы тиіс.

5.3 Эвакуациялау жолдарының дұрыс ұсталуына ерекше назар аудару қажет. Адамдарды эвакуациялауға арналған дәліздер, ғимараттардан өту және шығу жолдары бос болуы тиіс. Қосалқы шығуларда "қосалқы шығыс" деген жазу және кілтті сақтау орны туралы жазу болуы тиіс.

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз Университеті	СМЖЕ 1-2-2-6-2025
	Студенттерге арналған еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулық ережелері	СМЖ«Инфрақұрылымдық басқару» ҮК ҚҮ 11-2023

5.4 Эвакуацияның негізгі және маңызды жолдары баспалдақтар болып табылады, сондықтан сіз баспалдақтармен төмен түсіңіз.. Өрт кезінде лифтілерді пайдалануға болмайды.

5.5 Оқу орындарында газдың иісі анықталған кезде:

- жұмыс орындарында жұмыскерлерді және студенттер ашық отты пайдалануға, темекі шегуге, электр жарығы мен электр аспаптарын қосуға және сөндіруге жол берілмейтіндігі туралы ескерту;

- терезелерді ,желкөздерді, ашу және бөлмелерді желдету;

- бұл туралы мұғаліміңізге хабарлау, ал қажет болған жағдайда-авариялық газ қызметінің қызметкерлерін шақыру.

5.6 Жарақат алған кезде, ең алдымен, жәбірленушіні жарақат факторынан босатыңыз, дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету, мұғалімді немесе кураторды хабардар ету, жедел жәрдем шақыру және мүмкіндігінше жазатайым оқиғаның себептерін тергеу басталғанға дейін жағдайды өзгеріссіз сақтау.

5.7 Өрт шыққан жағдайда эвакуацияның ең аз қауіпті бағыттарын таңдау және студенттерді аудитория мен университеттен белгілі бір жиналу орнына шығару қажет.

5.8 Электрмен жабдықтау жүйесінің элементтеріндегі отты сумен сөндіруге болмайды, алдымен электрмен жабдықтауды өшіру керек.

5.9 Өрттің туындағаны туралы нақты мекен-жайын, өзінің тегін айта отырып, өрт күзетіне хабарлау қажет, мүмкіндігінше келген бөлімшелердің кездесуін ұйымдастыру қажет.

5.10 Жарақат алған кезде жәбірленушіге алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету, филиал әкімшілігіне жазатайым оқиға туралы хабарлау, қажет болған жағдайда телефон нөмірі бойынша жедел медициналық көмек шақыру.

Әкімшілік-шаруашылық жұмыстар
басқармасының басшысы

С.М.Утембаев

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз Университеті	СМЖЕ 1-2-2-6-2025
	Студенттерге арналған еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулық ережелері	СМЖ«Инфрақұрылымдық басқару» ҰК ҚҰ 11-2023

**ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТАРАЗ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ИНСТИТУТЫ**

**Студенттерге нұсқау беруді тіркеу
ЖУРНАЛЫ**

Басталды «___» _____ 20__ ж.

Аяқталды «___» _____ 20__ ж.

Тараз қаласы

Күн і	Нұсқау Беріле тін адам ның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	Туған жылы	Студент тің группасы	Нұсқау алушы ның қолы	Нұсқаудың түрі (алғашқы, жұмыс орнындағы қайталама, жоспардан тыс)	Жоспардан тыс нұсқау беруді жүргізу себебі	Нұсқау беруші нің қолы	Нұсқау беруші нің тегі, аты- жөні, лауазы мы
1	2	3	4	5	6	7	8	9

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз Университеті	СМЖЕ 1-2-2-6-2025
	Студенттерге арналған еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулық ережелері	СМЖ«Инфрақұрылымдық басқару» ҮК ҚҮ 11-2023

7. КЕЛІСУ ПАРАҒЫ

Қызметі	Аты-жөні	Қолы	Күні
Келісіді:			
Персоналды басқару және құжат айналымы басқармасының басшысы	Қ.М. Сихаева		08.09.2025ж
Заң басқармасының басшысы	Е.Е. Матжанов		08.09.2025ж
Сапа, акредиттеу және рейтинг басқармасының басшысы	Б.К. Жундибаева		08.09.2025ж

